

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRODROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z GEOGRAFII W KLASIE VII

Wymagania edukacyjne na ocenę dopuszczającą

Uczeń:

- wskazuje położenie Polski, sąsiadów, cechy położenia i skrajne punkty;
- wymienia województwa i ich stolice;
- rozpoznaje struktury geologiczne, złodowacenia, typy skał i minerałów oraz przykłady ich wykorzystania;
- wymienia czynniki klimatu, masy powietrza, pory roku i czynniki zróżnicowania klimatu;
- wskazuje obiekty hydrologiczne i obszary o różnej lesistości na mapie;
- wymienia czynniki glebotwórcze i znaczenie gleb;
- wymienia cechy Morza Bałtyckiego i zmiany w środowisku spowodowane gospodarką;
- wymienia formy ochrony przyrody i parki narodowe;
- odczytuje dane ludnościowe, przyrost naturalny, gęstość zaludnienia, wyż i niż demograficzny, piramidę wieku i płci;
- definiuje podstawowe pojęcia demograficzne, migracyjne i gospodarcze (PKB, bezrobocie, urbanizacja, aglomeracja);
- podaje przykłady grup etnicznych, mniejszości, religii w Polsce oraz Polonii za granicą;
- wymienia przyczyny migracji, funkcje miast i największe miasta Polski;
- wymienia czynniki rozwoju rolnictwa, podstawowe uprawy i zwierzęta oraz powiązanie z warunkami naturalnymi;
- opisuje położenie Polski względem Bałtyku i jego konsekwencje;
- wymienia produkty przemysłowe, strukturę produkcji, źródła energii, wady i zalety węgla oraz terminy przemysłowe;
- wymienia przykłady usług i rodzaje transportu oraz ich wady i zalety;
- wskazuje atrakcje turystyczne, regiony turystyczne, obiekty UNESCO; zna przyczyny powodzi i metody ochrony;
- opisuje własny region, zasady bezpieczeństwa na wycieczkach, przykłady współpracy między regionami i określa „małą ojczyznę”.

Wymagania edukacyjne na ocenę dostateczną

Uczeń

- określa położenie Polski na tle Europy
- wskazuje na mapie kilkanaście krain geograficznych w Polsce
- wyjaśnia wpływ szerokości geograficznej i wysokości nad poziomem morza na klimat Polski
- Wymienia województwa, stolice i główne miasta.

- Wskazuje skutki rozciągłości Polski i cechy klimatu.
- wyjaśnia przyczyny zmienności pogody w Polsce
- opisuje właściwe zachowanie podczas występowania ekstremalnych zjawisk atmosferycznych
- Naznacza ery i struktury geologiczne, wskazuje formy polodowcowe.
- Wskazuje surowce mineralne i rejony ich występowania.
- Wskazuje typy gleb na mapie.
- Opisuje Bałtyk i parki narodowe.
- Porównuje liczbę ludności i gęstość zaludnienia.
- Oblicza i interpretuje przyrost naturalny, urodzenia, zgony, bezrobocie i saldo migracji.
- Analizuje piramidę wieku i płci, wyjaśnia nadumieralność mężczyzn.
- Wymienia mniejszości narodowe i zasięg religii.
- Definiuje ekumenę, suburbanizację i aglomeracje; podaje przykłady miast.
- Opisuje rolnictwo: uprawy, hodowlę, jednostki miar, pogłowie zwierząt.
- Opisuje przemysł: rodzaje, okręgi, surowce i czynniki lokalizacji.
- Charakteryzuje usługi w Polsce.
- Wyjaśnia komunikację, transport i logistykę; omawia wady i zalety transportu.
- Wskazuje atrakcje turystyczne, UNESCO i walory regionów.
- Odróżnia powódź od wezbrania i podaje skutki powodzi.
- Łączy warunki naturalne z energetyką.
- Wskazuje zmiany w strefach podmiejskich i nowe zagospodarowanie.
- Analizuje zmiany w przemyśle, sieci dróg i centrum logistyczne.
- Wyjaśnia atrakcyjność turystyczną wybranych miejsc i zmiany liczby turystów.
- Dobiera mapy do wycieczek i wykorzystuje je w terenie.
- Wyjaśnia korzyści współpracy międzyregionalnej i związków gmin.
- Przedstawia atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania, pracy, nauki, rozrywki

Wymagania edukacyjne na ocenę dobrą

Uczeń

- Wymienia i wskazuje województwa Polski na mapie.
- Wymienia i wskazuje sąsiadów Polski na mapie.
- Wyjaśnia skutki rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski.
- Opisuje najważniejsze wydarzenia geologiczne na podstawie tabeli stratygraficznej.
- Omawia uwarunkowania złodowceń w Polsce.
- Pokazuje rozmieszczenie surowców mineralnych i określa ich znaczenie gospodarcze.
- Klasyfikuje skały Polski według genezy.
- Wyjaśnia powstawanie frontów atmosferycznych i omawia cechy klimatu Polski.
- Wskazuje działalność człowieka uzależnioną od warunków klimatycznych.
- Opisuje cechy sieci rzecznej w Polsce.
- Charakteryzuje typy lasów i wybrane gleby wraz z siedliskami.
- Omawia cechy fizyczne wód Bałtyku i podaje państwa nadbałtyckie ze stolicami.
- Wyjaśnia terminy segregacja odpadów i recykling.
- Wymienia formy ochrony przyrody i podaje przykłady rezerwatów, parków krajobrazowych i pomników przyrody.
- Wykonuje wykresy zmian liczby ludności, ruchu naturalnego i współczynnika feminizacji.

- Oblicza współczynnik przyrostu naturalnego i gęstość zaludnienia dla wybranych obszarów.
- Analizuje piramidy wieku i płci, porównując grupy przedprodukcyjne i poprodukcyjne.
- Wskazuje mniejszości narodowe i etniczne oraz główne grupy etnograficzne w Polsce.
- Omawia poziom wykształcenia i zjawisko analfabetyzmu funkcjonalnego.
- Podaje przyczyny bezrobocia i przedstawia jego zróżnicowanie na mapie.
- Wyjaśnia przyczyny migracji oraz wskazuje kierunki migracji wewnętrznych i zagranicznych.
- Porównuje poziom urbanizacji Polski z innymi krajami i wskazuje największe aglomeracje.
- Opisuje funkcje wybranych miast i analizuje sieć miejską.
- Porównuje strukturę zatrudnienia według sektorów gospodarki i klasyfikuje działalność gospodarczą.
- Omawia funkcje rolnictwa, rozmieszczenie roślin uprawnych i zwierząt hodowlanych oraz okres wegetacyjny.
- Ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej i podaje przykłady gatunków ryb.
- Opisuje przemysł, produkcję energii i ich wpływ na społeczeństwo i środowisko.
- Wyjaśnia różnice między przemysłem tradycyjnym a zaawansowanych technologii i omawia rozwój usług.
- Analizuje zależność transportu od rodzaju towaru, dystansu, czasu i kosztów.
- Uzasadnia konieczność ochrony walorów przyrodniczych oraz stosowanie metod przeciwpowodziowych.
- Wyjaśnia rozwój energetyki odnawialnej i wpływ warunków pozaprzyrodniczych.
- Omawia przyczyny przenoszenia ludności i działalności gospodarczej do stref podmiejskich.
- Analizuje strukturę płci i wieku ludności wybranej wsi lub gminy oraz skutki migracji.
- Wyjaśnia zmiany w sektorach zatrudnienia po transformacji gospodarczej i przemiany rynku pracy w miastach.
- Określa znaczenie lokalizacji przedsiębiorstw i portów morskich dla rozwoju gospodarki.
- Analizuje zróżnicowanie liczby udzielonych noclegów i atrakcyjność turystyczną regionów.
- Rozpoznaje skały, walory przyrodnicze i kulturowe regionu.
- Dostosowuje trasę wycieczki do uczestników i prowadzi dokumentację przebiegu.
- Porządkuje i prezentuje materiały z wycieczki.
- Wyszukuje informacje o współpracy regionów i uzasadnia zawieranie umów partnerskich.
- Rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”.

Wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobra

Uczeń:

- Wymienia i wskazuje województwa i stolicy na mapie.
- Wyjaśnia skutki rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski.
- Łączy wydarzenia geologiczne z ukształtowaniem terenu.
- Wyjaśnia genezę i występowanie form polodowcowych.
- Wskazuje surowce mineralne w okolicy i ocenia ich przydatność; porównuje zasoby Polski z Europą.
- Opisuje zmiany pogody związane z frontami atmosferycznymi.
- Analizuje wpływ klimatu na rolnictwo, turystykę i transport.
- Charakteryzuje dorzecza Wisły i Odry oraz zależności klimatu i roślinności.
- Porównuje zbiorowiska leśne i ocenia glebę w Polsce.
- Wyjaśnia zróżnicowanie wód Bałtyku i jego znaczenie; omawia granicę morską Polski.
- Omawia wpływ człowieka na środowisko i rozwój zrównoważony.

- Analizuje zmiany demograficzne Polski, przyrost naturalny, wyże i niż demograficzny, piramidy wieku.
- Wskazuje przyczyny rozmieszczenia ludności, mniejszości narodowych i wyznań w Polsce i Europie.
- Analizuje wykształcenie, zatrudnienie i bezrobocie w Polsce i Europie.
- Wyjaśnia migracje, urbanizację i rozwój miast; wskazuje czynniki sprzyjające lokalizacji miast i przedsiębiorstw.
- Analizuje PKB, sektor usług, transport i jego znaczenie dla rozwoju gospodarczego.
- Wyjaśnia wpływ pogody na rolnictwo i typy gleb; wykonuje przeliczenia w rolnictwie.
- Opisuje rozmieszczenie roślin uprawnych i chowu zwierząt.
- Omawia przemysł, lokalizację zakładów, ich wpływ na środowisko oraz oszczędzanie energii.
- Analizuje koncentrację przemysłu, deglomercję i sukcesy high-tech w Polsce.
- Wyjaśnia związek rozwoju usług z poziomem gospodarczym.
- Ocena znaczenie transportu i mieszkańców dla życia i kultury.
- Ocena atrakcyjność turystyczną Polski i walory przyrodnicze.
- Analizuje przyczyny powodzi i skuteczność ochrony przeciwpowodziowej.
- Określa warunki produkcji energii odnawialnej i nieodnawialnej.
- Opisuje zmiany w strefach podmiejskich i suburbanizację.
- Wyjaśnia wpływ migracji, restrukturyzacji PGR i przemian po 1989 r. na demografię i zatrudnienie.
- Identyfikuje związki między transportem a lokalizacją przemysłu i inwestycji.
- Analizuje walory turystyczne Małopolski i Pobrzeża Bałtyku.
- Prezentuje cechy demograficzne i gospodarcze regionu; projektuje trasę wycieczki.
- Krytycznie ocenia współpracę międzyregionalną i porównuje małe ojczyzny.

Wymagania edukacyjne na ocenę celującą

Uczeń

- Wymienia województwa i miasta będące siedzibami władz samorządowych oraz wskazuje je na mapie.
- Oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową Polski.
- Analizuje mapy i wykresy, opisując budowę geologiczną regionów Polski.
- Opisuje rzeźbę młodo- i starogłacjalną oraz wskazuje jej rozmieszczenie w Polsce.
- Wyjaśnia zróżnicowanie występowania skał i złóż surowców mineralnych w Polsce.
- Opisuje klimat Polski i czynniki wpływające na zmienność pogody.
- Omawia klimat własnego regionu w porównaniu z Polską.
- Wskazuje różnice między dorzecziami Wisły i Odry w kontekście Europy.
- Analizuje wskaźnik lesistości Polski i Europy oraz potrzebę racjonalnej gospodarki leśnej.
- Analizuje prosty profil glebowy.
- Wskazuje czynniki degradacji Morza Bałtyckiego i sposoby poprawy jego stanu.
- Opisuje mechanizm powstawania kwaśnych opadów i ich skutki dla przyrody i człowieka.
- Omawia akty prawne chroniące przyrodę w Polsce.
- Prognozuje zmiany liczby ludności w Polsce i Europie oraz ich skutki.
- Analizuje procesy osadnicze w Polsce i w Europie, wskazując analogie i różnice.
- Porównuje zalety i wady położenia regionów dla rozwoju demograficznego.
- Analizuje zmiany przyrostu naturalnego własnego regionu i skuteczność polityki państw w zwiększaniu dzietności.
- Wyjaśnia skutki wysokiego i niskiego przyrostu naturalnego.
- Ocena znaczenia imigracji dla społeczeństw starzejących się i skutków społecznych i kulturowych imigracji.
- Przedstawia strukturę wieku i płci własnej miejscowości/regionu oraz ocenia typ społeczeństwa.

- Opisuje skutki uznania Ślązaków za grupę etniczną w Polsce.
- Podaje przykłady wpływu mniejszości narodowych i grup etnicznych na kulturę narodową.
- Omawia wady i zalety dużego zróżnicowania religijnego w wybranym kraju Europy.
- Porównuje poziom wykształcenia Polaków i Europejczyków.
- Porównuje strukturę zatrudnienia w regionie, kraju i Europie oraz ocenia przewagi i opóźnienia.
- Analizuje sposoby rozwiązywania problemu bezrobocia w Polsce i Europie.
- Porównuje dawne i współczesne migracje Polaków z migracjami w Europie.
- Analizuje rozwój przestrzenny miasta i procesy urbanizacyjne w Polsce i Europie.
- Wyjaśnia przyczyny szybkiego rozwoju największych miast.
- Wyjaśnia pojęcie globalizacji i podaje jej przejawy, skutki pozytywne i negatywne.
- Wymienia wskaźniki rozwoju gospodarczego inne niż PKB.
- Analizuje zróżnicowanie gleb pod względem przydatności rolniczej.
- Wyjaśnia pojęcie agroklimatu.
- Omawia wpływ członkostwa w UE na rolnictwo w Polsce.
- Ocena jakości produkowanej w Polsce żywności, wskazuje zalety i wady.
- Wymienia działania społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony bioróżnorodności mórz i oceanów.
- Omawia wpływ decyzji konsumenckich na rozwój przemysłu.
- Podaje argumenty za i przeciw budowie elektrowni atomowej.
- Wyjaśnia i opisuje przyczyny oraz skutki powstawania specjalnych stref ekonomicznych, wskazuje wybrane SSE na mapie.
- Ocena rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii i usług w Polsce i regionie.
- Uzasadnia konieczność inwestycji państwowych w infrastrukturę transportową.
- Dokonuje refleksji nad walorami turystycznymi Polski i ocenia wpływ turystyki na gospodarkę i środowisko.
- Ocena zagrożeń powodziowych na wybranym obszarze i proponuje metody ochrony.
- Analizuje warunki rozwoju energetyki w regionie.
- Ocena zmian środowiska w strefach podmiejskich i prognoza ich rozwoju.
- Porównuje migracje ze wsi do miast i z miast do stref podmiejskich, proponuje sposoby ograniczenia wyludniania wsi.
- Samodzielnie wyszukuje informacje o zapobieganiu bezrobociu i ocenia skuteczność działań.
- Ocena warunków lokalizacji inwestycji przemysłowych i usługowych w Polsce.
- Wyszukuje informacje o walorach turystycznych regionu i projektuje strategię rozwoju turystyki.
- Analizuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych.
- Pełni funkcję przewodnika podczas wycieczki krajoznawczej i przekazuje informacje o odwiedzanych miejscach.
- Proponuje nowe formy współpracy własnego regionu z regionami zagranicznymi.
- Projektuje działania służące ochronie środowiska i poprawie warunków życia lokalnej społeczności